

- неможливість повноцінно керувати освітнім закладом за допомогою цифрової трансформації.

Можна спрогнозувати, що майбутнє вищої освіти належить за гібридною моделлю, тобто поєднанням денного та онлайн-навчання, за яким орієнтуються всі студенти, незалежно від віку та обраної форми навчання. Необхідно, щоб університети з «цифровим розподілом» перейшли до групи «цифрово-детермінованих». Переходячи до групи «цифрово-детермінованих» університетів, університет розробляє нові бізнес-моделі та нарощує потенціал, пов'язаний із використанням технологій, які, зокрема, дозволяють поєднувати цифрове та фізичне залучення студентів до освіти та університетського життя, використовувати дані для створення нових цифрових послуг і продуктів (щоб цього досягти, потрібно розуміти, що потрібно різним студентам і як вони визначають цінність) і забезпечувати особисте та економічно ефективні послуги (масштабування автоматизації та персоналізації).

Список літературних джерел:

1. Monitoring the Digital Economy & Society 2016 – 2021 [Electronic resource]. Access mode: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/341889/725524/Monitoring+the+Digital+Economy+%26+Society+2016-2021/7df02d85-698a-4a87-a6b1-7994df7fbeb7>.

2. The 2018 Digital University Staying Relevant in the Digital Age [Electronic resource]. Access mode: <https://www.pwc.co.uk/assets/pdf/the2018-digital-university-staying-relevant-in-the-digital-age.pdf>

Щербак Л. В., к.п.н., доцент (ORCID 0000-0003-3617-6369)

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, м. Київ

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА» ЯК СКЛАДОВА ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Науково-дослідна робота студентів є одним із найважливіших засобів підвищення якості підготовки і виховання спеціалістів з вищою освітою, які здатні творчо застосовувати в практичній діяльності найновіші досягнення науково-технічного прогресу.

Особливість процесу фахової підготовки студентів цього напрямку полягає в його спрямованості на конкретну професіоналізацію, тому науково-дослідна робота набуває змісту професійної характеристики майбутнього спеціаліста, яка розширює можливості його самореалізації, мобілізує особистісний потенціал, забезпечує майбутнім економістам не тільки знання, а й певне місце в соціально-економічній системі – науці, виробництві, підприємстві та інших сферах. Основною метою організації та проведення комплексної системи науково-дослідної роботи студентів є підвищення рівня підготовки спеціалістів з вищою професійною освітою. Найважливішим принципом організації

системи НДС є забезпечення її комплексності, яка представляє собою послідовність і всебічність засвоєння та використання методів і технологій виконання наукових досліджень та реалізації їх результатів, наступність науково-дослідної роботи за курсами навчання, логічність ускладнення методів, видів та форм наукової творчості.

Напрями розвитку та вдосконалення науково-дослідної діяльності студентів, як обов'язкового компонента підготовки спеціаліста, визнається системою відповідних завдань, а саме: залучення студентів до участі в науково-дослідних роботах; проведення на базі кафедр і лабораторій різноманітних форм активної навчальної роботи, курсового та дипломного проектування, навчальної та виробничої практики; залучення студентів до роботи в науково-технічних парках, бізнес-інкубаторах та інших інноваційних структурах з метою оволодіння ними практичних навичок діяльності в галузі підприємництва та бізнесу; знайомство студентів з найновішими досягненнями науково-технічного прогресу, соціально-економічної думки та культурного розвитку; розвитку в студентів інтересу до дослідницької діяльності, прагнення знаходити нестандартні рішення професійних задач; формування в майбутніх спеціалістів наукового світогляду, методологічної культури, оволодіння методами наукового пізнання; сприяння поглибленому та творчому засвоєнню навчального матеріалу, дослідженню теоретичних досліджень і практичного досвіду вітчизняних і зарубіжних учених тощо.

У фаховій підготовці студентів розрізняють три основних напрями науково-дослідної діяльності. Перший напрям, поєднаний із навчальним процесом, реалізується на всіх етапах підготовки студентів як майбутніх фахівців та здійснюється у формах: проведення практикумів, навчальних та виробничих практик, що передбачають мікродослідження відпрацювання дослідницьких умінь; виконання дослідницьких завдань проблемно-пошукового характеру при вивченні окремих навчальних дисциплін; виконання контрольно-діагностичних завдань з метою розвитку в студентів дослідницького підходу до професійної діяльності; проведення спецкурсів та спецсеминарів, що передбачають розробку планів-програм з проблеми, самостійне конструювання методик, діагностик, ігор; виконання курсових, дипломних і магістерських робіт.

Ці форми наукової роботи студентів передбачають послідовну активізацію процесу навчання за принципом – чим вищий ступінь навчання, тим більше самостійності. Такі види робіт виконуються у відповідності із навчальними планами і програмами, а студенти набувають навичок володіння засобами та прийомами наукової діяльності.

Другий напрям доповнює навчальний процес студентів у навчальних аудиторіях та передбачає самостійну роботу студентів поза навчальними програмами. До основних форм другого напрямку, що використовуються в межах виші належать: діяльність кружків СНТ, проблемних творчих, дослідницьких груп, що об'єднані науковими інтересами окремих викладачів, кафедр, наукових шкіл у цілому; організація та участь студентів у конференція

молодих учених на факультеті, в університеті та ін.; участь студентів у конкурсах грантів, конкурсах студентських наукових робіт тощо.

Третій напрям науково-дослідної роботи відбувається паралельно до навчального процесу, за стінами університету та передбачає: зустрічі студентів з провідними вітчизняними та зарубіжними спеціалістами, науковцями; знайомство з діяльністю стейкхолдерів, участь у роботі міжнародних, всеукраїнських, регіональних, міжвузівських наукових конференцій та семінарів.

Використання науково-дослідної діяльності студентів як професійно орієнтованої технології дозволяє розв'язати певний комплекс проблем, пов'язаних із формуванням їхньої професійної компетентності, зокрема: підвищення престижності наукової роботи в студентському середовищі; орієнтація студентів, які проявляють здібність до наукової роботи, на розв'язання пріоритетних наукових проблем, пов'язаних із фаховою діяльністю та особливостями розвитку їхнього рідного міста, регіону і т. д.

Список використаних джерел:

1. Микитюк О.М. Теорія і практика організації науково-дослідної роботи у вищих навчальних закладах освіти України в ХІХ ст.: Автореф. дис. доктора пед. наук / Інститут педагогіки АПН України, К., 2004. 42 с.

2. Яновський А.О. Зміст пошуково-дослідної діяльності. Збірник наукових праць: Наукові записки. Вип. 83. Серія: Педагогічні науки. - Кіровоград: РВВКДПУ ім. В.Винниченка, 2009. С.234.